Załącznik
do Uchwały Nr XXI/114/2012
Rady Miejskiej Dobrzyń nad Wisłą
z dnia22 listopada 2012 roku

# MIEJSKO-GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2012-2015

## I. WSTĘP

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoświatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Zażywanie narkotyków wywołuje wiele różnych problemów rodzinnych, szkolnych, prawnych a także zdrowotnych. Z tego też względu, należy dążyć do podejmowania skutecznych działań zapobiegawczych, koordynowanych na każdym etapie walki z tym zjawiskiem.

Uzależnienie od narkotyków, podobnie jak inne uzależnienia mogą dotknąć każdego. Mylne jest pojęcie panujące wśród bardzo wielu ludzi, iż jest to zjawisko dotykające margines społeczny. Mimo prowadzenia od wielu lat różnych kampanii, szkoleń i innych form edukacyjnych wiedza o powadze problemu jest niewystarczająca.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii stanowi podstawę prawną do opracowania Miejsko-Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą na 2012 r.

Program został opracowany w oparciu o diagnozę sporządzoną na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz dorosłych mieszkańców z terenu Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą.

Specjalnie do tego celu opracowano 2 kwestionariusze ankiety -jeden adresowany do młodzieży uczęszczającej do szkół z terenu gminy, drugi skierowano do dorosłych mieszkańców gminy.

## II. OPIS ZJAWISKA NA PODSTAWIE DIAGNOZY

Narkomania jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Stąd też podejmowane są wysiłki zmierzające do zwalczania i zapobiegania narkomanii.

W celu zorientowania się, jaka jest skala problemu narkotykowego w Gminie Dobrzyń nad Wisłą w bieżącym roku przeprowadzono badanie wśród lokalnej społeczności. Badanie przeprowadzono metodą sondażowo -diagnostyczną przy użyciu techniki ankiety. Specjalnie do tego celu opracowano 2 kwestionariusze ankiety -jeden adresowany do dorosłych mieszkańców z obszaru naszej gminy (65 osób), drugi skierowano do młodzieży uczęszczającej do szkół z terenu Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą (100 uczniów). Badaniem

zostali objęci losowo wybrani uczniowie klas szóstych szkół podstawowych (20 osób), uczniowie gimnazjów (50 osób) oraz szkoły ponadgimnazjalnej (30 osób).
Z przeprowadzonych badań wynika, że zjawisko narkomanii na terenie naszej gminy jest zauważalne. Jednak w stosunku do innych dysfunkcji społecznych takich jak bezrobocie, które jest uważane za największy problem (86,15% odpowiedzi) czy alkoholizm (63,08%), zjawisko narkomanii jest znacznie mniejszym problemem (33,85%), jednak absolutnie nie można go pominąć. Większość dorosłych respondentów (63%) oraz troszkę więcej niż połowa młodzieży(55%) nigdy nie zetknęła się z osobami zażywającymi narkotyki. Jednak aż 69,23% dorosłych mieszkańców uważa, że dostęp do narkotyków jest łatwy. Miejscem, gdzie istnieje największe prawdopodobieństwo pojawienia się narkotyków jest według ankietowanych dyskoteka. Uważa tak 75,38% dorosłych oraz 43% młodzieży. Jednocześnie ten sam procent młodzieży uważa, że nie zna miejsc, których można łatwo kupić narkotyki. Nazwy substancji psychoaktywnych nie są jednak uczniom obce. Za najczęściej używane uważają: marihuanę lub haszysz (73%), dopalacze (62%) oraz sterydy (41%). Ponad 80% badanej młodzieży deklaruje, że sami nigdy nie próbowali narkotyku. Jednak istnieje niewielki odsetek osób eksperymentujących z narkotykami. Najczęstszymi odpowiedziami na pytanie skąd wzięli daną substancję były: dostałem od kolegi oraz braliśmy wspólnie w grupie przyjaciół. Jeżeli chodzi zaś o powód sięgnięcia po środki psychoaktywne, najczęstszymi odpowiedziami były chęć zabawienia się oraz ciekawość. Większość uczniów, bo 66% zdaje sobie sprawę, że sporadyczne branie narkotyków jest szkodliwe, jednak 34% jest odmiennego zdania. Bardzo mała liczba respondentów zapytanych, jaka jest ich wiedza na temat narkotyków ich działania odpowiedziała, że jest duża, bo tylko 4,62% wśród dorosłych i 6% wśród młodzieży. 67,69% dorosłych mieszkańców zadeklarowało wystarczającą wiedzę na ten temat, a 55% jeśli chodzi o uczniów. Jednak byli również ankietowani, którzy stwierdzili, że niewiele wiedzą na ten temat i tak odpowiedziało 27,69% dorosłych i 39% uczniów. Młodzież zapytano również gdzie zwróciłaby się o pomoc w razie potrzeby pomocy. Najwięcej, bo 36% uzyskała odpowiedź rodzina, następnie 30 % pedagog szkolny i 17 % przyjaciele, koledzy, koleżanki. Pojawiały się również odpowiedzi takie jak: wychowawca, służby medyczne (pogotowie, lekarz, szpital), policja, nauczyciel, dyrektor, telefon zaufania, psycholog, specjalista, terapeuta i inne.
W bieżącym roku przeprowadzono również badanie warunków życia i jakości usług publicznych w Mieście i Gminie Dobrzyń nad Wisłą, w którym zawarto również pytanie dotyczące zjawiska narkomanii i zapytano mieszkańców jak duże jest, ich zdaniem, zagrożenie narkomanią na terenie naszej gminy? W tym przypadku badaniami objęto 306 gospodarstw domowych z terenu całej gminy. Na powyższe pytanie Można było udzielić odpowiedzi w skali od 2 do -2, przy czym -2 to odpowiedź „bardzo niewielkie”, a 2 „bardzo duże”. Najczęściej zaznaczaną odpowiedzią było „średnio”, bo wskazało na nią aż 46,67%, odpowiedzi, że problem jest raczej niewielki było tylko 17,19%, natomiast odpowiedzi, że problem jest raczej duży było razem 36,14%. A zatem z badań tych wynika, że zagrożenie narkomanią na terenie naszej gminy jest raczej duże. Nie znaczy to jednak, że zjawisko to występuje na dużą skalę, mówi nam raczej o tym, że ludzie się go obawiają.

## III. CELE MIEJSKO-GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Cele oraz działania ujęte w Programie określone zostały na podstawie wytycznych zawartych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016 i diagnozy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych na terenie gminy Dobrzyń nad Wisłą. Cele te odzwierciedlają także poniżej wymienione zadania dla gmin określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Cel główny jest tożsamy z celem Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016 i brzmi:

Ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
3. Organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, kadry pedagogicznej i rodziców.
4. Poprawa w zakresie współdziałania odpowiednich służb.

Spodziewane efekty realizacji programu:

1. Zwiększenie świadomości społecznej.
2. Zapewnienie edukacji wszelkim grupom społecznym.
3. Budowanie wsparcia środowiska lokalnego dla działań na rzecz zdrowia publicznego, mając na uwadze szkody wywołane przez narkotyki.

## IV. SPOSOBY REALIZACJI CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH

1. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

Planowane działania:

1) Opracowanie harmonogramu szkoleń dostosowanego do potrzeb gminy,
2) Współorganizowanie szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii dla poszczególnych grup zawodowych z terenu gminy: pracowników oświaty, policji, pomocy społecznej, administracji samorządowej i innych podmiotów.
3) Współorganizowanie lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym, kulturalnym;
4) Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.

Planowane działania:

1) Upowszechnianie informacji o istniejących formach pomocy na terenie gminy oraz poza nią;
2) Motywowanie do podjęcia leczenia;
3) Pomoc w dotarciu do osób, instytucji profesjonalnie zajmujących się wspieraniem rodzin osób uzależnionych od narkotyków;
4) Udzielnie wsparcia socjalnego poprzez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzyniu nad Wisłą;
5) Współorganizowanie pikników rodzinnych, festynów mających na celu integracje rodzin.

3. Poszerzenie działań informacyjno-edukacyjnych na terenie placówek oświatowych dla dzieci i młodzieży, kadry pedagogicznej i rodziców.

Planowane działania:

1) Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii;
2) Wsparcie działań profilaktyki uzależnień w szkołach;
3) Wzrost liczby warsztatów i programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
4) Zwiększenie ilości szkoleń dla nauczycieli i pedagogów na temat szkodliwości zagrożeń związanych z przyjmowaniem środków psychoaktywnych przez młodzież oraz sposobów postępowania w stosunku do osób uzależnionych.;
5) Wywiadówki profilaktyczne dla rodziców;
6) Wspieranie organizacji konkursów wiedzy o zdrowiu wśród młodzieży;

4. Poprawa w zakresie współdziałania odpowiednich służb.

Planowane działania:

1) Współpraca z policją, szkołami, domem kultury, bibliotekami, parafiami, organizacjami pozarządowymi, sołtysami wsi, służbą zdrowia oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz przeciwdziałania narkomanii.

## V. REALIZATOR I PARTNERZY MIEJSKO-GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Realizatorem Miejsko-Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzyniu nad Wisłą.

Partnerami w realizacji MGPPN są:

1. Policja,
2. Miejsko-Gminna Komisja Przeciwdziałania Alkoholizmowi,
3. Pedagodzy szkolni,
4. Szkoła Podstawowa w Dobrzyniu nad Wisłą,
5. Szkoła Podstawowa w Dyblinie,
6. Szkoła Podstawowa w Krojczynie,
7. Szkoła Podstawowa w Chalinie,
8. Publiczne Gimnazjum w Dobrzyniu nad Wisłą,
9. Publiczne Gimnazjum w Krojczynie,
10. Publiczne Gimnazjum w Chalinie,
11. Zespół Szkół w Dobrzyniu nad Wisłą,
12. Parafie,
13. Dobrzyński Dom Kultury „Żak”,
14. Biblioteki,
15. Dobrzyńskie Centrum Sportu i Turystyki,
16. Dobrzyńskie Towarzystwo Rozwoju.

## VI. **ŹRÓDŁA FINANSOWANIA MGPPN**

Źródłem finansowania zadań wynikających z Miejsko-Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2015 są dochody z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.